

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 30 września 1991 r.

w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z ar- Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 lis-
tykułem 47 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez topada 1989 r., został złożony dnia 7 czerwca 1991 r. Sek-

retarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych dokument ratyfikacyjny Rzeczypospolitej Polskiej do powyższej konwencji.

Zgodnie z artykułem 49 ustęp 2 konwencji weszła ona w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej dnia 7 lipca 1991 r.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, co następuje:

1. Zgodnie z artykułem 49 ustęp 1 powyższej konwencji weszła ona w życie dnia 2 września 1990 r., a następujące państwa stały się jej stronami, składając dokumenty ratyfikacyjne lub przystąpienia w niżej podanych datach:

Ghana	1990.02.05
Wietnam	1990.02.28
Ekwador	1990.03.23
Stolica Apostolska	1990.04.20
Belize	1990.05.02
Gwatemala	1990.06.06
Sierra Leone	1990.06.18
Boliwia	1990.06.26
Szwecja	1990.06.29
Mongolia	1990.07.05
Egipt	1990.07.06
El Salvador	1990.07.10
Gwinea	1990.07.13
Saint Kitts and Nevis	1990.07.24
Mauritius	1990.07.26
Senegal	1990.07.30
Kenia	1990.07.30
Togo	1990.08.01
Butan	1990.08.01
Sudan	1990.08.03
Benin	1990.08.03
Bangladesz	1990.08.03
Francja	1990.08.07
Gambia	1990.08.08
Chile	1990.08.13
Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich	1990.08.16
Uganda	1990.08.17
Honduras	1990.08.19
Gwinea-Bissau	1990.08.20
Filipiny	1990.08.21
Kostaryka	1990.08.21
Burkina Faso	1990.08.31
Indonezja	1990.09.05
Peru	1990.09.05
Seszele	1990.09.07
Zimbabwe	1990.09.11
Wenezuela	1990.09.13
Nepal	1990.09.14
Brazylia	1990.09.20
Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna	1990.09.21
Meksyk	1990.09.21
Portugalia	1990.09.21
Paragwaj	1990.09.25
Zair	1990.09.27
Rumunia	1990.09.28
Niger	1990.09.30
Namibia	1990.09.30
Malta	1990.09.30
Białoruś	1990.10.01
Czad	1990.10.02
Nikaragua	1990.10.05
Barbados	1990.10.09
Burundi	1990.10.19

Grenada	1990.11.05
Pakistan	1990.11.19
Urugwaj	1990.11.20
Argentyna	1990.12.04
Angola	1990.12.05
Dżibuti	1990.12.06
Hiszpania	1990.12.06
Panama	1990.12.12
Australia	1990.12.17
Malawi	1991.01.02
Jugosławia	1991.01.03
Czecho-Słowacja	1991.01.07
Norwegia	1991.01.08
Gujana	1991.01.14
Rwanda	1991.01.24
Kolumbia	1991.01.28
Wybrzeże Kości Słoniowej	1991.02.04
Cypr	1991.02.07
Malediwy	1991.02.11
Bahama	1991.02.20
Dominika	1991.03.13
Madagaskar	1991.03.19
Nigeria	1991.04.19
Jemen	1991.05.01
Ludowo-Demokratyczna Republika Lao	1991.05.08
Etiopia	1991.05.14
Jamajka	1991.05.14
Liban	1991.05.14
Wyspy Św. Tomasza i Książęca	1991.05.14
Mauretania	1991.05.16
Jordania	1991.05.24
Bułgaria	1991.06.03
Polska	1991.06.07
Tanzania	1991.06.10
Republika Dominikańska	1991.06.11
Finlandia	1991.06.20
Sri Lanka	1991.07.12
Myanmar	1991.07.15
Dania	1991.07.19

2. Podczas składania dokumentów ratyfikacyjnych lub dokumentów przystąpienia następujące państwa złożyły poniższe zastrzeżenia i oświadczenia do konwencji:

Argentyna:

Zastrzeżenie

Republika Argentyńska zgłasza zastrzeżenie do artykułu 21 punkty b), c), d) i e) Konwencji o prawach dziecka i oświadcza, że powyższe punkty nie będą stosowane na obszarze jej jurysdykcji, ponieważ jej zdaniem, zanim będą one mogły być stosowane, musi powstać właściwy mechanizm opieki prawnej nad dziećmi w dziedzinie adopcji między państwami, celem zapobieżenia wywózowi i sprzedaży dzieci.

Oświadczenia:

Odnośnie do artykułu 1 konwencji Republika Argentyńska oświadcza, że artykuł ten powinien być interpretowany w ten sposób, iż dziecko oznacza każdą istotę ludzką od chwili poczęcia do wieku 18 lat.

Odnośnie do artykułu 38 konwencji Republika Argentyńska oświadcza, że wolałaby, aby konwencja kategorycznie zakazała udziału dzieci w konfliktach zbrojnych; zakaz taki istnieje w jej prawie wewnętrznym, które — zgodnie z artykułem 41 konwencji — będzie w dalszym ciągu stosowane w tej kwestii.

Oświadczenie złożone przy ratyfikacji

Odnośnie do artykułu 24 punkt f) konwencji Republika Argentyńska uważa, że kwestie odnoszące się do planowania rodziny dotyczą wyłącznie rodziców w zgodności z zasadami etycznymi i moralnymi, oraz rozumie, że obowiązkiem państwa, według tego artykułu, jest zapewnienie poradnictwa dla rodziców i kształtowania odpowiedzialności rodzicielskiej.

Australia:

Australia akceptuje ogólne zasady artykułu 37. W stosunku do drugiego zdania ustępu c) obowiązek oddzielania dzieci od dorosłych w więzieniu będzie przyjęty wtedy, gdy takie oddzielenie w więzieniu będzie, zdaniem odpowiednich władz, możliwe do wykonania i zgodne z obowiązkiem zapewnienia dzieciom utrzymywania kontaktu z rodzinami, biorąc pod uwagę geografię i demografię Australii. Australia zatem ratyfikuje konwencję z uwzględnieniem faktu niemożliwości wykonania obowiązku wynikającego z artykułu 37 ustęp c).

Czecho-Słowacja:

Rząd Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej interpretuje postanowienie artykułu 7 ustęp 1 konwencji jak następuje: W przypadkach adopcji nie podlegających odwołaniu, opartych na anonimowości takich adopcji i sztucznym zapłodnieniu, kiedy lekarz przeprowadzający zabieg jest zobowiązany do zapewnienia, że mąż i żona z jednej strony, a dawca z drugiej pozostaną anonimowi, niepoinformowanie dziecka o nazwisku lub nazwiskach rodziców naturalnych nie pozostaje w sprzeczności z tym postanowieniem.

Dżibuti:

Rząd Dżibuti nie będzie uważał się za związany postanowieniami lub artykułami pozostającymi w sprzeczności ze swą religią i swymi tradycyjnymi wartościami.

Egipt:

Ponieważ szaria (prawo muzułmańskie) jest jednym z podstawowych źródeł ustawodawstwa w pozytywnym prawie egipskim i jako taka szaria, przewidując wszelkie środki opieki i troski o dzieci, różnymi drogami i sposobami, nie zawiera wśród tych sposobów systemu adopcji istniejącej w innych częściach prawa pozytywnego, Rząd Arabskiej Republiki Egiptu zgłasza zastrzeżenie w stosunku do wszystkich klauzul i postanowień odnoszących się do adopcji w powyższej konwencji, a w szczególności do postanowień o adopcji w artykułach 20 i 21 konwencji.

Francja:

Oświadczenie i zastrzeżenie złożone przy podpisaniu i potwierdzone przy ratyfikacji.

1. Rząd Republiki Francuskiej oświadcza, że konwencja, a w szczególności jej artykuł 6, nie może być interpretowana jako stwarzająca przeszkodę wobec stosowania postanowień ustawodawstwa francuskiego odnoszącego się do dobrowolnego przerywania ciąży.

2. Rząd Republiki oświadcza, że w świetle artykułu 2 Konstytucji Republiki Francuskiej artykuł 30 nie będzie stosowany przez Republikę.

3. Rząd Republiki uważa artykuł 40 ustęp 2 punkty b) i v) za ustalający ogólną zasadę, od której mogą być dokonywane ograniczone wyjątki zgodnie z prawem. Dotyczy to w szczególności przypadków niektórych wykroczeń sądowych przez sądy policji bez prawa odwołania oraz wykroczeń o charakterze kryminalnym. Niemniej jednak od decyzji wydanych przez sądy może przysługiwać prawo odwołania do Sądu Kasacyjnego, który wypowie się o prawomocności podjętej decyzji.

Stolica Apostolska:

Zastrzeżenia:

a) [Stolica Apostolska] uważa, że przez „wychowanie w zakresie planowania rodziny i usług” rozumie się jedynie te metody planowania rodziny, które uznaje ona za moralne, to znaczy naturalne metody planowania rodziny.

b) [Stolica Apostolska] rozumie artykuły konwencji w sposób, który zachowuje podstawowe i niezbywalne prawa rodziców, w szczególności w zakresie, w którym prawa te dotyczą wychowania (artykuły 13 i 28), religii (artykuł 14), zrzeczania się (artykuł 15) i prywatności (artykuł 16).

c) [Stolica Apostolska] oświadcza, że stosowanie konwencji jest zgodne praktycznie ze szczególnym charakterem Państwa-Miasta Watykanu i źródeł prawa obiektywnego (artykuł 1 ustawy z 7 czerwca 1929 r., Nr 11) i, zważywszy na jego ograniczony rozmiar, z ustawodawstwem w sprawie obywatelstwa, dostępu i zamieszkania.

Oświadczenie

Stolica Apostolska uważa niniejszą konwencję za właściwą i godny pochwały instrument służący ochronie praw i interesów dzieci, które są „tym cennym skarbem danym każdej generacji jako wyzwanie dla jej mądrości i człowieczeństwa”. (Papież Jan Paweł II, 26 kwietnia 1984 r.).

Stolica Apostolska uznaje, że konwencja stanowi uaktualnienie zasad uprzednio przyjętych przez Narody Zjednoczone i z uwagi na jej skuteczność jako ratyfikowany dokument zapewni prawa dziecka przed i po urodzeniu zgodnie z wyraźnym potwierdzeniem w „Deklaracji o prawach dziecka” (Rezolucja 136 /XIV/) i powtórzeniem w dziewiątym ustępie wstępu do konwencji. Stolica Apostolska jest przekonana, że dziewiąty ustęp wstępu posłuży za obiektyw, w którym będzie się widzieć pozostałą część konwencji, zgodnie z artykułem 31 wiedeńskiej Konwencji o prawie traktatów z 23 maja 1969 r.

Przystępując do Konwencji o prawach dziecka, Stolica Apostolska zamierza ponownie dać wyraz stałej troski o dobro dzieci i rodzin. Zważywszy na swój szczególny charakter i pozycję Stolica Apostolska, przystępując do tej konwencji, nie zamierza odejść w żadnej formie od swej specjalnej misji mającej charakter religijny i moralny.

Indonezja

Zastrzeżenie

Konstytucja Republiki Indonezji z 1945 r. gwarantuje podstawowe prawa dziecka, niezależnie od jego płci, pochodzenia etnicznego i rasy. Konstytucja stanowi, że prawa te są uzupełnione przez wewnętrzne ustawy i przepisy.

Ratyfikacja Konwencji o prawach dziecka przez Republikę Indonezji nie oznacza przyjęcia zobowiązań wychodzących poza zakres Konstytucji ani też przyjęcia jakiegokolwiek zobowiązania poza zakresem ustanowionym przez Konstytucję.

W związku z postanowieniem artykułów 1, 14, 16, 17, 21, 22 i 29 powyższej konwencji Rząd Republiki Indonezji oświadcza, że będzie stosował te artykuły w zgodności ze swą Konstytucją.

Jugosławia:

Właściwe władze Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii mogą, zgodnie z artykułem 9 ustęp 1 konwencji, podejmować decyzje w sprawie pozbawienia rodziców prawa wychowywania dzieci, bez uprzedniego orzeczenia sądownego, w zgodności z wewnętrznym ustawodawstwem Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii.

Kolumbia:

W związku z artykułem 2 ustęp 1 punkt d) Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, zawartej 23 maja 1969 r., Rząd Kolumbii oświadcza, że w rozumieniu artykułu 38 ustępy 2 i 3 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r., wiek, o którym jest mowa w powyższych ustępach, będzie rozumiany jako 18 lat, zważywszy, że zgodnie z prawem kolumbijskim minimalny wiek poboru do sił zbrojnych dla odbycia służby wojskowej wynosi 18 lat.

Malediwy:

Z zastrzeżeniem odnośnie do artykułów 14 i 21.

Mali:

Rząd Republiki Mali oświadcza, że w związku z postanowieniem malijskiego Kodeksu rodzinnego nie ma podstaw do stosowania artykułu 16 konwencji.

Malta:

Artykuł 26 — Rząd Malty jest związany zobowiązaniami wynikającymi z tego artykułu do zakresu objętego obecnym ustawodawstwem o zabezpieczeniu socjalnym.

Mauritius:

[Mauritius] zgłasza zastrzeżenie odnośnie do artykułu 22 konwencji.

Norwegia:

Z zastrzeżeniem odnośnie do artykułu 40 ustęp 2 punkt 3 podpunkt v).

Pakistan:

Postanowienia konwencji będą interpretowane w świetle zasad praw i wartości muzułmańskich.

Hiszpania:

1. Hiszpania rozumie, że artykuł 21 punkt d) konwencji nie może nigdy oznaczać przyzwolenia na osiągnięcie korzyści finansowych, z wyjątkiem tych, które służą wyłącznie do pokrycia niezbędnych wydatków wynikających z adopcji dzieci mieszkających w innym kraju.

2. Hiszpania, chcąc dołączyć się do tych państw i organizacji humanitarnych, które wyraziły swoją dezaprobatę treścią artykułu 38 ustępy 2 i 3 konwencji, pragnie również wyrazić swą dezaprobatę w sprawie ustalonego w nich wieku i oświadcza, że wspomniana granica wydaje się nie wystarczająca, gdyż zezwala na pobór i udział w konfliktach zbrojnych dzieci, które osiągnęły wiek 15 lat.

Urugwaj:

Rząd Wschodniej Republiki Urugwaju potwierdza w stosunku do postanowień artykułu 38 ustępy 2 i 3, że zgodnie z prawem urugwajskim byłoby wskazane — dla wzięcia bezpośredniego udziału w działaniach w przypadku konfliktu zbrojnego — ustalenie najniższej granicy wieku na lat 18 zamiast 15, jak przewidziano w konwencji.

Ponadto Rząd Urugwaju oświadcza, że zgodnie ze swą suwerenną wolą nie będzie zezwalał osobom podległym jego ustawodawstwu, które nie osiągnęły wieku 18 lat, na wzięcie bezpośredniego udziału w działaniach zbrojnych i nie będzie w żadnych okolicznościach dokonywał rekrutacji osób, które nie osiągnęły wieku 18 lat.

Wenezuela:

1. Artykuł 21 punkt b): Rząd Wenezueli rozumie, że to postanowienie odnosi się do adopcji międzynarodowej i że w żadnych okolicznościach nie oznacza umieszczenia w domu wychowawczym poza krajem. Uważa również, że to postanowienie nie może być interpretowane ze szkodą dla zobowiązania państwa do zapewnienia właściwej opieki nad dzieckiem.

2. Artykuł 21 punkt d): Rząd Wenezueli jest przekonany, że ani adopcja, ani umieszczenie dzieci nie może w żadnych okolicznościach przynosić dochodów finansowych tym, którzy są włączeni w załatwienie sprawy.

3. Artykuł 30: Rząd Wenezueli uważa, że artykuł ten powinien być interpretowany jako przypadek, do którego stosuje się artykuł 2 konwencji.

3. Następujące państwa zgłosiły sprzeciwy:

Czecho-Słowacja — sprzeciw wobec zastrzeżenia Kuwejtu złożonego przy podpisaniu konwencji,

Finlandia — sprzeciw wobec ratyfikacji konwencji przez Indonezję,

Finlandia — sprzeciw wobec podpisania konwencji przez Pakistan.

4. Informacje o państwach, które w datach późniejszych staną się stronami powyższej konwencji, można uzyskać w Departamencie Prawno-Traktatowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych.